

Dosarul nr. 3ra-1045/22
2-21063362-01-3ra-07102022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul central (jud: V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

Î N C H E I E R E

9 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Bogaciov Vladimir și de
Judecătoria Comrat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Bogaciov Vladimir împotriva Judecătoriei Comrat cu privire la constatarea încălcării
dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis
apelul depus de Bogaciov Vladimir, casată hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătoriei
Cimișlia, sediul central, și emisă o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 23 martie 2021, Bogaciov Vladimir a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Judecătoriei Comrat cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la
informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că a expediat prin intermediul poștei electronice
jco@justice.md, cererea în baza Legii privind accesul la informație, semnată cu
semnătura electronică, prin care a solicitat să fie informat:

- dacă judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Comrat a autorizat
desfășurarea activităților speciale de investigații în privința sa, prevăzute de art. 18 din
Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012 în perioada
anului 2017 până în luna ianuarie 2021?;

- la cererea căror organe de drept judecătorul de instrucție a autorizat aceste măsuri
în privința sa?;

- care motive au fost indicate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații?;

- ce tip de măsuri speciale de investigații au fost efectuate în privința sa și în ce
perioadă de timp?;

- nume de familie ale procurorilor și ofițerilor de investigații, care au solicitat
efectuarea măsurilor speciale de investigații în privința sa în perioadă de timp specificată.

A menționat în acest context că la 4 martie 2021 a primit răspunsul de la Judecătoria Comrat cu nr. 3523 prin care a fost refuzată acordarea informației solicitate.

Având în vedere prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012, este de părere că refuzul în acordarea informației este neîntemeiat.

A mai menționat că prin limitarea dreptului de acces la informație i-a fost cauzat prejudiciul moral care se manifestă prin suferințe permanente pe motivul ilegalității săvârșite în privința sa pe care îl estimează la suma de 5 000 lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 189, 211, 212 Cod administrativ, art. 21 alin. (1) lit. e) și alin (3), 22, 23, 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 1998, 2006 alin. (1) și (2) din Codul civil.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcarea dreptului de acces la informație, obligarea Judecătoriei Comrat să furnizeze informația solicitată prin cererea din 18 februarie 2021, și anume:

- dacă judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Comrat a autorizat desfășurarea activităților speciale de investigații în privința sa, prevăzute de art. 18 din Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012 în perioada anului 2017 până în luna ianuarie 2021?;

- la cererea căror organe de drept judecătorul de instrucție a autorizat aceste măsuri în privința sa?;

- care motive au fost indicate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații?;

- ce tip de măsuri speciale de investigații au fost efectuate în privința sa și în ce perioadă de timp?;

- nume de familie ale procurorilor și ofițerilor de investigații, care au solicitat efectuarea măsurilor speciale de investigații în privința sa în perioadă de timp specificată. Și încasarea de la Judecătoria Comrat în beneficiul lui Bogaciov Vladimir a prejudiciului moral în suma de 5 000 lei.

Prin încheierea din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Comrat prezenta cauză a fost strămutată la Judecătoria Cimișlia, sediul central.

Prin hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Bogaciov Vladimir.

La 18 noiembrie 2021, Bogaciov Vladimir a depus apel împotriva hotărârii din 5 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, iar în urma notificării la 7 februarie 2022 a hotărârii motivate, la data de 10 februarie 2022 a prezentat motivarea apelului, cu respectarea termenelor prevăzute de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul depus de Bogaciov Vladimir, casată hotărârea din 5 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, și emisă o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii.

A fost constatată încălcarea de către Judecătoria Comrat a dreptului lui Bogaciov Vladimir de acces la informație, în legătură cu neprezentarea informației solicitate prin cererea din 18 februarie 2021.

A fost obligată Judecătoria Comrat să elibereze lui Bogaciov Vladimir informația solicitată prin cererea din 18 februarie 2021, și anume:

- dacă judecătorul de instrucție a eliberat careva autorizații pentru desfășurarea activităților speciale de investigații, prevăzute de art. 18 din Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012 în privința lui Bogaciov Vladimir în perioada din anul 2017 până în luna ianuarie 2021;

- la interpelările căror organe (procuratura, MAI, SIS) judecătorul de instrucție a eliberat autorizații pentru desfășurarea activităților speciale de investigații în perioada indicată în privința lui Bogaciov Vladimir;

- care temeuri au fost indicate pentru desfășurarea activităților speciale de investigații;

- care anume activități speciale de investigații au fost desfășurate în privința lui Bogaciov Vladimir și în care perioadă de timp;

- nume de familie ale procurorilor și ofițerilor de investigații, care au solicitat desfășurarea activităților speciale de investigații în privința lui Bogaciov Vladimir în această perioadă de timp.

Au fost încasate de la Judecătoria Comrat în beneficiul lui Bogaciov Vladimir cheltuielile de transport în sumă de 300 lei.

În rest, cerințele din acțiunea depusă Bogaciov Vladimir împotriva Judecătoriei Comrat au fost respinse ca neîntemeiate.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut prevederile art. 4, 5, 6, 7, 10, 12, 16, 23, 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 4 alin. (1) din Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012, care reglementează aspecte ce țin de principiile politicii statului în domeniul accesului la informațiile oficiale, drepturile solicitanților, informațiile oficiale, informațiile oficiale cu accesibilitate limitată, solicitarea accesului la informațiile oficiale, termenele de satisfacere a cererilor de acces la informație, atacarea pe cale judiciară a acțiunilor furnizorilor de informații, consecințele prejudicierii dreptului de acces la informații, activitatea specială de investigații și drepturile omului.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele cauzei, instanța de apel a constatat ilegalitatea refuzului Judecătoriei Comrat de acordare a informației lui Bogaciov Vladimir în baza cererii din 18 februarie 2021, or acesta a solicitat informația în privința sa, de aceea divulgarea unei asemenea informații nu atinge interesele altor persoane, iar solicitarea privind repararea prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, prin prisma art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Judecătoria Comrat cheltuielile de transport în suma de 300 lei, ce se confirmă prin bonul fiscal anexat la materialele cauzei.

La 17 iunie 2022, Bogaciov Vladimir a depus recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, iar la data de 18 august 2022 a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate normele de drept material.

A opinat că concluzia instanței de apel în partea respingerii prezenței cu privire la repararea prejudiciului moral este nefondată fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios în coroborare cu materialul probator care a fost prezentat.

Prin urmare, cu referire la art. 24 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și ținând cont de circumstanțele și complexitatea cauzei, comportamentul părților și conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru recurent a conchis că suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciul moral este una echitabilă în raport cu suferințele psihice suportate.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea prin care a fost respinsă pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral cu

emiterea în partea dată unei noi decizii de admitere integrală a acestei cerințe și încasarea cheltuielilor de transport.

La data de 10 octombrie 2022 în adresa lui Bogaciov Vladimir și Judecătorei Comrat au fost expediate copiile recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia recepționând copiile recursurilor (f. d. 181-182) nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Cu referire la recursul depus de Bogaciov Vladimir se rețin următoarele:

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 14 iunie 2022, dispozitivul fiind notificat recurentului la data de 17 iunie 2022, iar decizia motivată ce se solicită a fi casată la data de 18 august 2022, fapt ce se confirmă prin avize de recepție anexate la dosar (f. d. 144, 170). Astfel, recursul depus de Bogaciov Vladimir la 17 iunie 2022 și motivarea recursului prezentată la data de 18 august 2022, sunt în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Bogaciov Vladimir, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument

rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Bogaciiov Vladimir.

Cu referire la recursul depus de Judecătoria Comrat se rețin următoarele:

La 21 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Judecătoria Comrat a depus recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat.

La 16 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Judecătoria Comrat a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii și pronunțarea în partea dată a unei noi decizii de respingere a pretențiilor.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Judecătoria Comrat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol, prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Prin prisma art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În corespundere cu prevederile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoașteri a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar în accepțiunea art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei se atestă că dispozitivul deciziei Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la data de 14 iunie 2022, iar la data de 21 iunie 2022, Judecătoria Comrat a depus recurs nemotivat.

Tot din materialele dosarului rezultă că la 15 august 2022, Curtea de Apel Comrat a expediat copia deciziei motivate din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, în adresa părților la proces (f. d. 168).

În acest sens, actele cauzei denotă că decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost recepționată de către Judecătoria Comrat la 16 august 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 169).

Astfel, termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la 17 august 2022, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei motivate și a expirat la data de 15 septembrie 2022.

Cu toate acestea, motivarea recursului împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost depusă de către Judecătoria Comrat prin intermediul poștei electronice în data de 16 septembrie 2022 (f. d. 174), fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege, or, contrar art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului a fost prezentată peste termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

În acest fel, se constată că recurentul Judecătoria Comrat a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta partea motivată a recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei, termen care a expirat la 15 septembrie 2022.

De altfel, recurentul Judecătoria Comrat fiind cel interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

La acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din motivele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că recursul depus de Judecătoria Comrat, necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs depus peste termenul prevăzut de lege, ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Judecătoria Comrat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246, art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de Bogaciov Vladimir și de Judecătoria Comrat, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron